

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Coppensteinus Conceptuum Prædicabilium In Dominicas Festaque omnia per Annum

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Dominica XXIII. Post Trinitatem. Reddite, quæ sunt Cæsaris, Cæsari: &
quæ sunt Dei, Deo. Matthæi 22.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

mosynam: & tamen, quamvis indigus, à te fert repulsam. Scito, non pauperem; sed Deum te repulisse. Quanto Deus maior est illo serui Domino; tanto tua in Deum, quam illius in Dominum, maior quoque iniuria est, & noxa.

Heu! quo inclementia recidimus? 1. Olim, Deut. 23; sic præceperat Dominus. Ingressus vineam proximi tui comedes vvas, quantum tibi placuerit: foras autem ne efferas tecum. Iam, non appellato hero ququam pauper iniret tutus? Nec tuto rogaret quidem.

2. Ioseph, Genes. 42. edixit fratribus. Non videbitis faciem meam, nisi fratrem vestrum minimum adduxeritis. Idem Deus: Nō videbis faciem meā me orans, nisi pauperem, minimum fratrem adduxeris.

3. Si homo homini vsquam lupus sit; hic seruus conseruo lupus fuit. Et frater diues non esset lupus pauperi; adeo durus in ipsum? Quid? Lupus? Immo Satā. Cuius malitiā Dominus aptius exprimere nesciēs, dixit Matthæi 13. Inimicus homo fecit.

4. Ita Dñ. 8. Nabuchodonosor mitiores fore leones rebatur in Daniele, proiectū in lacū, quam æmulos eius homines: ideo horum causa lacum obsignauit. 5. Hos metuebat, qui orabat: Eripe me Domine ab homine malo. Psalm. 139.

DOMINICA XXIII POST TRINITATEM.

Reddite, quæ sunt Cæsaris, Cæsari: & quæ sunt Dei, Deo. Matthæi 22.

Pontifex Exod. 28. Iudæorum, in lamina aurea ad frontem nomen Dei Iehoua scriptum gerebat: indicio, eum; tantum quantum, Deo esse consecratum. Homo, quasi Pontifex orbis Dei, non solum nomen, sed imaginem essentia: diuinæ præfert in fronte animæ; argumē-

to, signatum ac debitum Deo esse totum oportere.

Nos

- I. Quod naturalis sit appetitus Veri in hominibus.
- II. Quantum ab lingua sit periculum?
- III. De interrogantium Dominum adulatione.
- IV. De eorundem hypocritarum tentatrice.
- V. De Denario oblato.
- VI. De Imagine Denarij.

PARS I.

Quod naturalis sit appetitus Veri in hominibus.

I. Philosophia hæc perpes fuit: Intellige. ^{Hominis re essentialem hominis proprietate est propriè intelligere.} esse, eiusque operatione comprimis delectari: Vt sua quodque animal. 1. Hinc Quint. lib. 1. de orat. Instit. Sicut aues ad volandum, equi ad cursum, ad seuitiam feræ agnuntur, ita nobis propria est mentis agitatio, atque solertia, vnde origo animi celestis creditur. 2. Et Commentator Auerroris in 2. de Anim. Scientia est prima anima perfectio. 3. Augustin. in Enchir. Fecit Deus rationalem creaturam, vt summum bonum intelligeret. 4. Arist. 1. Metaph. Omnes homines natura scire desiderant.

Ceterum, 1. Sicut bonum est obiectum voluntatis, ita Verū intelligentia. Aristot. 1. Metaphy. Quia, ait Lactā. lib. 3. Instit. Christ. Naturam hominis Deus Veri adipiscendi cupidissimam fecit. eam dicat insatiabilem caro. Sic. vt lib. 1. offic. Ratio, quia omnis potentia obiecti sui fruitionem naturaliter sequitur, vt perfectionem suam: Arist. 2. de anim. & 10. Ethicor. Perfectio autem rationis, cognitio est veritatis.

II. Ideo orat. 1. Psalm. 24. Dirige me in ^{Hoc ore} veritate tua. 42. Emitte lucem tuam, & verita. ^{à Deo.} tem tuā. 2. Deplorat idem improbos Ps. 5. Non est in ore eorum veritas: cor eorū vanū est: sepulcrum patēs est guttur eorum. 3. Ideo soli-

LI 3

cite

cite Moyses, Exod. 8. Prouide, Domine, de omni plebe viros potentes, & timentes Deum, in quibus sit Veritas.

Eiusdem
figura.

Exemplū.

Veritas.

1. In Pontificis Rationali Deus inscribi iussit. Doctrina & Veritas. 2. In ceteris Tobiae laudibus illa princeps, Tob. 1. In captiuitate positus, viam Veritatis non deseruit. 3. Nec in Christo maius Veritate vidit Ioannes, cap. 1. Vidimus gloriam eius, gloriam quasi vnigeniti à Patre, plenum Gratie, & Veritatis. Itaque hic Pharisei sumunt Verum in Christo, vt faciant fucum palpo suo, capiendo Domino.

PARS II.

Quantum ab lingua sit periculum.

Techna
quaestio
posita.

I. Cvm ab Augusto totus orbis describeretur: tunc Ioseph. l. 18. Iud. Antiq. & Act. 5. Exstitit Iudas Galileus in diebus professionis. & auertit populum post se; ne Casari tributum pederent; & ipse periit, & omnes, quot quot ei consenserunt, dispersi sunt ab Romanis. Atque etiam tum inuitum erat vulgus ad idem tributum. Quare molliuntur hac quaestione Dominum vel in inuidiam apud populum trahere; aut in crimen laesae maiestatis vocare. Nam quarebant; Vt eum in sermone caperent.

Lingua pe-
riculosa est

1. Deo.

2. Satana.

Periculosum lingua membrum est. 1. Vt verissimum sit: Iac. 3. Qui non offendit verbo, hic perfectus est vir. 2. Quo perfectior Iob: quem, etsi omnibus membris percussisset Satan; non tamen in lingua. Forte vt hanc ad peccandum relinqueret potentem. Vnde Iob. 19. Adhesit os meum carni meae; & derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos, quasi dicat, omnia afflicta sunt in me, sola lingua superat intacta.

3. Natura.

3. Forte, quia tam est periculosa; duplici eam Deus septo muniuit. Plinius ait, duas in ea venas esse; Vna ad cerebrum, ad vsque cor altera pertinens. Vt discamus tum moderatu esse sollicitam ac dif-

ficilem: tum orationis cum ratione & corde esse consensum oportere.

11. 1. Quare Eccl. 28. Verbis tuis facies stateram? & frenos ori tuo rectos: & attende, ne forte labaris in lingua, & cadas in conspectu inimicorum: demonum. Freni sunt Dei amor, timor; pudor tui, & hominum; silentium, secretum, detractionis odium.

2. Psalm. 18. Si mei non fuerint dominati sensus; tunc immaculatus ero, & emundabor à delicto maximo; quod membrorum maximo, non mole, sed malitia, fieri potest. O scintilla, quantos saepe das ignes?

3. Custos, & rector regni totius optimus David orat, Psalm. 14. Pone Domine custodiam ori meo. Et Custodiam vias meas; vt non delinquam in lingua mea. 4. Ab hac sibi maxime metuebat Sapiens, Eccles. 22. Quis dabit ori meo custodiam; & super labia signaculum certum; vt non cadam in ipsis, & lingua mea perdat me. Plus diffidebat linguae, quam fideret suae sapientiae. Ac tanto sapiebat diuinius.

PARS III.

De interrogantium Dominum adulatione.

I. Magister scimus, qui a verax es. Vah pones! 1. Similes Aegyptiis; qui Iudici ex collo icunculam Veritatis sa- phyrinam suspendere solebat. Vt Aelian. in variis. Recte tamen. Christus enim vere est summus Pont cuiuserat ad pectus gerere Rationale, inscriptum vocibus, Vrim, & Thumim, id est, Doctrina & Veritas.

2. Tubicen quidam bello captus, cum neci addicitur, ait: parcite; nec enim quem quam occidi: Cui hostes: At incendisti alios ad eadem cantu. Tales sunt adulatores. Assentando ad peccatum inducunt alios. Nam Eccles. 40. Tibia & Psalterium suauem faciunt melodiam: & super viamque lingua suavis, praesertim adulantis, aut etiam audientis.

II. Caue; & obsepi aures aduersus Sirenen

Ergo. Ca-
uendus est. Venen hanc incantatricem. 1. Esto, quales locustæ. Hæ, oleo asperse, moriuntur; aceto, redanimantur. Ita tu; Dic Psal. 140. Corripiet me iustus in misericordia, & increpabit me quasi aceto; oleum autem peccatoris non impinguet caput meum.

1. Exce-
rabili Deo
est. 2. Cygnus *Leu. 11.* immundus Deo fuit, & sacrificio exclusissimus: forte, quod sub mortem canat. Sic adulatores, mortui, id est, peccato vicinos laudant cygni can. tu sacri & intestabiles.

3. Damno-
sum. 3. Plin. l. 8. c. 11. notat, pluuiam portendi, cum greges per pascua cursitando lasciuunt. Ita cum bestia adulatores in aulis lasciuunt, in proximo malum aut Regi, aut regno, aut alijs paratur.

4. Tempo-
rizans. 4. Moriente Iacob, *Gen. 49.* omnis Aegyptus luctum bimestrem tenuit; nullum vero mortuo Ioseph: Istud, in gratiam Iosephi rerum Domini. Ita palpones adorant orientes, at soles auersantur occidentes.

Mel vesti-
tum felle
peius. 5. Mellis vsus *Leu. 12.* vetuit in sacrificiis Deus. Eo ab operibus nostris proscripta adulationem. Nam Augustin. Enarr. in Psal. 69. Plus nocet lingua adulatoris, quam manus persecutoris. Et Prou 27. Meliora sunt vulnera diligentis, quam oscula fraudulentæ odientis. Quia Psalm. 27. Tota die iniustitiam cogitauit lingua tua: sicut nonacula acutis fecisti dolum. O hamum inescatum? Mors in te. Procul hinc.

Principi-
bis caueda
adulatio. III. 1. Iul. Cæsar aiebat: Volo instar vrsi curari. Vrsus, natura mellis appetens, dū laborat grauedine capitis, aluearia circumit, non vt sorbeat mel, sed ab apibus compunctus, sanguinem mittat, sicque sanetur. Ita Cæsar maluit morderi dictis, quam palpari. 2. Vt formicæ, aut muscæ gustato oleo moriuntur: ita Principes peruertuntur palpo. 3. Diogenes aiebat: malo incidere in coraces: quam colaces. Hienim viuus oculos, mortuis isti effodiunt.

Prædicato-
ribus ma-
xime. Prædicatores vero quam minime decet esse adulatores. S. Greg. Nyss. in Cant.

Quærit: Cur Sponsus dentes potius, quā labia sponsæ laudet? Respondet. Dentium beneficio verba efformari solida, cibūque dari corpori: neutrum bene labia sola præstare. Ita prædicator adulans, merus Labio est; docet, & pascit. Quare sint Cant. 1. dentes tui sicut greges tonsarum: quæ veniunt de lauacro, quali dicat: Mordeant; sed ouina cum mansuetudine, quæ cum se lauare sinunt, ac tonderi. Ergo & ouis dentes insunt.

PARS IV.

De eorumdem hypocrisis tentoria.

I. Omnis adulatio est filia hypocrisis: Hypocrisis Et hæc in primis exosa Deo. 1. execrabilis. Vetuit hic in V. T. contexi vestem ex lana & lino; quod hoc sub villis istius delitescat innotabile. Ita fictum sub fuce veri afferunt hic Pharisei. 2. Ficus, arborum sola fuit maledicta. Mar. 11. Ob virorem latum? Non; sed sterilem. Deinde cortice tenuis aspera est; at succo dulcis, & quasi lac in folijs. Ita quidam apparerēt vitam ducere asperam: at intus mollem agitant. Scilicet Qui Curios simulant, & Bacchanalia viuunt. Ita hic Phariseorum lingua dulcedinem distillat: cor laqueos parat. Magister scimus, &c. Vah Hic populus labijs me honorat; cor autem eorum longe est à me. Matth. 15. Dicitis & non sentitis, docetis bona: non facitis. Quid vero? Ecce.

II. Intentio agentis opus diiudicat. 1. Ferunt, si dextera in cauernam ferpentis ingeratur, eam ab hoc non lædi: Sin' sinistra, lædi, quod huius venæ ad cor pertineant. Ita per sinistram intentionem hypocrisis cor petit. Quippe Cor stultum in sinistra illius. Eccl. 10.

2. Num ideo, *Leu. 9.* Deus sibi voluit pectusculum offerri, & humeros; quod cordis intentionem cum opere consentientem postulet? 3. Certe sic Sponsus Cant. 8. Poneme vt signaculum super cor tuū, vt si-

Cordis &
operis con-
cordia po-
scitur.

ut signaculum super brachium tuum. 4. Aliquando Iulio Cæsari, & Aelio sacrificantibus, corda non reperiuntur in victimis. Augures consulti respondent; victimas Dñs non placere. Excors est opus hypocriticum; displicetque Superis.

5. Cynocéphalon pingebant prisci adorare lunam; & adscribebant: Aliud sub pectore gestat. Et hypocrita fingit se adorare quicquid vanum sapit ac mundanum, at animo fraudem struit. Vt hic isti Pharisæi; Laudant, ut capiant.

Christus
solus ve-
rax.

III. Magister, &c. tria laudant. 1. Vitæ sinceritatem. 2. Doctrinæ veritatem.

3. Iustitiam: Non est tibi cura de aliquo. Maxima hæc, & Diuinitatis indicia non parua. 1. Vere viam veritatis docet; Docuit Aristot. viam Naturæ; Mahomet viâ Satanæ; Moyses viam Figure; Ethnici viam Fabulæ. Narrauerunt mihi iniquifabulationes. Pl. 118. 2. Christus maior in hoc Zorobabele. 3. Esd. 3. qui præ cæteris verax dici meruit. 3. Esto; sit omnis homo mēdax: at scimus Iesum, quia verax es. 4. Ideo de te Pater, Ioan. 3. Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacuit; ipsum audite.

Tentato-
res.

Ergo Magister scimus Messiam non fore pseudopropheta; non fore solem, & lumen mundi; sed fore Dei filium, Redemptorem hominum, ac proinde nec falli, nec fallere posse magis, quam ipse Pater. Scitis hæc? Quid igitur tentatis eum? 1. Ita 3. Regum 12. Achab Rex certum habebat persequi bellum, iniussu Dei initum; consulebat Michæam, non ut auditum sequeretur; sed an forte posset in suam eum pertrahere sententiam, id est, dementiam. Sic Confessarios quidam consulunt, ut in suam ipsos inducant cauteriatam cōscientiam fraude circumuentos, veritentatores. 2. Hi similes Samaritis, 4. Reg. 7. qui et si Leuitam, legis doctorem postularent; idola tamen deferere non cogitabant. Arcam cum ho-

nore multo in aram imponunt; sed Dagone idolum non deponunt.

PARS V.

De Denario oblato.

1. **O**beulerunt ei denarium. Hic mundus est, cuius imago sunt X. categoriæ Xamundi.

1. De Substantia Psalm. 108. Scrutetur fenerator omnem substantiam eius. Luc. 16. Dissipauit prodigus omnem substantiam suam.

2. Quantitas mundi continua, est terra; quæ, ut Marcha, turbatur erga plurima. Luc. 10. De hac Deus Abraham, Gen. 13. Surge, & perambula terram in longitudine, & latitudine; quia tibi daturus sum eam. Discrera, est laborum longitudo, ærumnarum latitudo, dolorum profunditas, bonorum nuda superficies. De hac Iob. 14. homo natus de muliere, breui viuens tempore, repletur multis miseriis.

3. Qualitas sunt opes, honores, voluptates, vanitates. 4. Relata sunt Domini, serui, creditores, debitores, patres, filij. 5. Passio sunt ærumnæ, turba; mors, &c.

6. Actiones sunt curæ, negotia, sudores, filiorum educatio, status, &c. 7. Vbi, sunt agere in carcere, in bello, in theatro miseriarum, in colluuiis. 8. Quando eius, est Semper male. 9. Situs eius est cubare in somnum, in curis; animo turbato esse, mente discruciatâ iris, ambitionibus, &c. cubare in morbis, &c. 10. Habitus morborum, vitiorum, affectuum; habere pecunias, discordias, &c.

II. 1. Est & Anima denarius, habens sensus V. interiores, & V. exteriores. 2. Item anima post 9. choros Angelorum condita est decima. 3. Item gratuito donata est. 7. Sacramentis & tribus theologicis virtutibus. Sanctus sane Denarius uterque.

Habet anima in se imaginem Dei, Gen. 1. Faciamus hominem ad imaginem nostram.

1. Id est, ad eam similitudinem, in qua

Dei

Dei filius appariturus est. Vt Origeni placet: Qui est Col. 1. *imago Dei inuisibilis, & Figura substantie Patris.* Hebr. 1. Nam Rom. 8. *Deus electos predestinauit conformes fieri imaginis filij sui.* At hæc sententia displicet S. Aug. l. 7. de Trin. c. 6.

2. Ergo, vt ait Greg. Nyff. Chryf. Abu-
lenfis, &c: Ad imaginem noſtram; id eſt,
vt Deus mundum replet, regit. &c. ita a-
nima corpus. Pf. 8. *Omnia ſubiecifti ſub pe-
dibus eius: vt altior mundo eũ contemnat:*
Non, *ſub manibus*; quo deteſterat auari-
tiam. Non *oculis*, vt cupiditates ſecludat.

3. Vel: Quod Anima sit, vt Deus, vna
in natura, trina in potentia: & harum vn
non sit alia: quod seipsa cognoscat: quod
immortalis sit, incorporea; rationalis; li
bera arbitrij; capax virtutum, gratia, fee
licitatis; quod cunctis & præstet; & do
minetur. Quibus omnib. Deo similis est.

6. Anima est drachma, Luc. 16. per-
dita; quam mulier, Sapientia Dei, amoris
accensa face requirit.

PARS VI.

De imagine Denarij.

Tria Imaginis genera in S. Scriptura
sunt. Dei, Mortis, Diaboli. De prima
cf. Gen. 2. Sap. 2. De secunda Ierem. 2. Tra-
duxit nos per desertum, & imaginem mortis.
De tertia Apoc. 13. *Ut faciant imaginem be-
stia, quæ habet plagam gladij.* Primam condi-
dit Deus, (supernaturalem, cælo debi-
tam;) in filiam Dei. Secundam inuexit
peccatum, (naturæ conformem vermi-
bus debitam;) in sociam bestiarum. Ter-
tiam conuerit Satan, (contra naturam,
orco debitam;) in filiam Satanae.

Dei imago nobilitat: ut Gen. 41. Iosephum Regis annuli, insignia, sigilla; Ut cunctis honori esset, a c timori. 2. Mortis imago humiliat, mundique contemptum inducit. Hinc Aegyptij in epulis cranio circumfuso monebant omnes conditio-

nis suæ. 3. Diaboli imago damnat. Similis
est bestię septicipiti, & decacorni, *Apoç. 13.*
Hanc ô quot circumferunt.

Athaliâ Reginâ interfectâ, 4. Reg. 2.
plebs aras Baalis euertit, & statuas : ita in
anima tali agendum per poenitentiam.

II. *Cuius est imago hæc, & superscriptio?* Duplex in Christiano est. Creationis, & Baptismi; & hæc cum inscriptione characteris. Qui animæ inditur, sicuti pictores, sculptoresque operibus suis subscribere nomina sueverunt.

Habitus tuus ad aram iture Sacerdos; tuus Religioſe, &c. *cuius imago eſt* ? 1. Cr. Scipio, Magni Africani filius, ſed degener ac luxurioſus, patris imaginem in anulo gerebat. Amici hanc ei detraxerunt; quod moribus dedecoraret. *Val. Max. l. 3. c. 5.* Ita Pl. 72. *Ad nihilum, Deus rediges imaginem ipſorum.* At vero nos, 1. *Cor. 12. Sicut portauimus imaginem terreni; portemus & celeſtis.*

2. Romanorum filij bullas ex collo ge. *Imitanda.*
rebant insculptas imagine parentum; vt
earum intuitu patriam, auitamq; gloriã
æmularentur. Sic nos Dei imaginem ge-
rimus, vt simus Sancti, misericordes,
&c. Sicut Ipse, &c. *Isaias cap. 51. & amorẽ*
virtutis auitæ, & pudorem degeneratio-
nis incussurus populo, ait: Attendite ad A-
brahim: Patrem vestrum; & Saram, quæ vos
peperit, 4. Et Dominus, Io. 8. Si filij Abrahe
estis, opera Abrahæ facite.

III. Queritur, 1. Ezechiel. cap. 7. Imagines abominationum suarum, & simulacrorum fecerunt ex eo, auro obrizo : quasi dicat: Tantum abest, vt aurum suum templo obtulerint ; vt etiam sibi lasciuas inde imagines efformarint. Itaiam multi abutuntur & bonis, & donis ad turpitudinem animæ suæ. 2. Rom. 2. Mutauerunt gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, & volucrum, & quadrupedum, & serpentium. Hem ! Cuius est imago

M m

b.g.c?

hac? Deus ostendit Ezechieli cap. octauo. abominationes pessimas templi. Et ingressus vidi. & Ecce, omnis similitudo reptilium; & animalium abominatio; & vniuersa idola Domus Israel depicta erant in pariete; in circuitu, per totum. Peiora in animæ peccatricis templo. Cuius hæc imago?

Ex ea Deus agnoscentis.

Est Dei filius, imago Dei inuisibilis: Figura substantiæ Patris: Est & homo imago Dei Patris; vt ex cognitione sua ascendere possit in noticiam Dei. Qua causâ Deus apparens, in forma hominis videri voluit. Vt Daniel. 10. Apocalyp. 1. & Dominus Ioan. 14. Philippe, qui videt me, videt & Patrem meum.

Imagines Sanctorum colenda.

Disce & hinc, Imagines honorandas esse. Nec enim Dominus hanc partem Religionis reiecit, sed iussit reddi honorem cui honorem. Si ergo in sua imagine Cæsar honorabilis; quid ni & Mirabilis DEVS in Sanctis suis?

IV. Reddite ergo quæ sunt Cæsaris Cæsari: quæ Dei Deo. Id est. 1. Pet. 2. Deum time: Regem honorificate. Nam

Aliquid corpori dandum vt seruo.

D iuisum imperium cum Ioue Cæsar habet. Non omnia soli Deo, nec omnia soli Cæsari. Est modus in rebus, sunt certi denique fines. Nec omnia corpori demus, vel negemus. Sed ita sensibus vtamur eiusdẽ; sicut Israelitæ Gabaonitis: Hi, Iosue 9. audito totam Chanaan expugnandam fore, vt Iericho; dolo se in amicitiam ac fidem Iosue ingesserunt: At fraude comperta, tolerabantur quidem inter Iudeos ethnici; sed tantum ad vilia opera peragenda, vt ferui. Sunt enim sensus inimici hominis domestici eius. Matt. 10. Ergo ferui sunt.

Quare, reddite Deo, quæ Dei. Nam 1. Corinth. 4. Quid habes, quod non accepisti? Da ergo gloriam Deo, & dic: 2. Paralip. 10.

Tua Domine sunt omnia: & quæ de manu tua accepimus, hæc dedimus tibi.

DOMINICA XXIV. POST TRINITATEM.

Filia mea modo defuncta est. Matth. 9. Luc. 8.

Malachie 4. Orietur vobis, timētibz Nomen meum, Sol iustitiæ: & sanitas in pennis ei. Et egrediemini, & salietis sicut vituli de armento & calcabitis impios, cum fuerint cinis sub planta pedum vestrorum, in die, quæ ego facio. Expletum hoc testatur Euangelium. Sol viuificans & iustificans ortus est defunctæ. Sanitatem pennæ dederunt hemorrois. Vt enim pennæ vestis sunt aui: ita cœlestis Aquilæ Christi vestis est Humanitas, in qua infinita sanitas.

At nos

- I. De tribulationibus.
- II. De adorante, & afflicto lauro.
- III. De filia defuncta.
- IV. De lauri domo, eiusq; tumultu.
- V. De Hamorhoissa prodeunte in publicum.
- VI. De sumtu, & duratione morbi.

PARS I.

Tribulationibus.

Tribulationum est multiplex emolumentum. 1. Bern. in Cantic. Vt tales virtus stelle in nocte lucent, in die latent: sic vera virtus, quæ sape in prosperis non apparet, in aduersis eminet. Quis lobi virtutes nosset, ni eas tribulationis æstus aperuisset? 2. Augustinus in Psalm. 60. In fornace ardet palea, & purgatur aurum. Illa incinerem vertitur & illud sordibus exurit. Fornax, mundus: aurum in sti ignis, tribulatio: artifex, Deus. Idem alibi. Sicut sub eodem igne aurum rutilat, & palea fumat: & sub eadem tribulatio stipula comminuitur, & frumentum purgantur: Ita vna tribulatio irruens bonos probat, purgat & eligit: malos reprobat, exterminat, & annihilat.

4. Idem alibi in Psalm. plures enumerat uti-